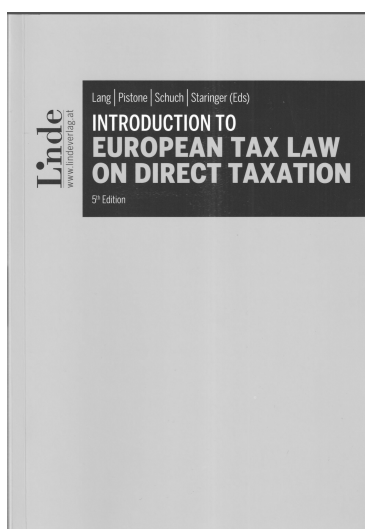

Т.Ю. ТАРАСЕВИЧ

Тетяна Юрїєвна Тарасевич, кандидат юридичних наук, декан юридичного факультету Київського університету права НАН України

ВВЕДЕННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПОДАТКОВЕ ПРАВО: ПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ*

2018 р. побачила світ праця «Introduction to European Tax Law: Direct Taxation» авторського колективу у складі: професора і голови Інституту австрійського та міжнародного податкового права **Майкла Ланга**, професора Jean Monnet ad Personam Інституту австрійського і міжнародного податкового права, доцента Університету Салерно **Паскуале Пістоні**, професора Інституту австрійського і міжнародного податкового права **Йозефа Шуца** та професора Інституту австрійського і міжнародного податкового права **Клауса Старінгера**. Актуальність видання полягає передусім у тому, що європейський юридичний досвід становить значний інтерес як з наукової, так і з практичної точки зору. Правовий механізм ЄС дає змогу успішно вирішувати проблеми і знаходити ефективні рішення у складних фінансово-економічних питаннях. Європейський досвід регулювання фінансових відносин вельми корисний і для України.

Робота складається з 10 розділів – загального огляду теми, а також доповідей.

Видання є коротким керівництвом для всіх тих, хто прагне отримати базові знання з європейського податкового законодавства. У тому числі воно розроблено для студентів, а також має бути корисним для досвідчених

міжнародних податкових фахівців, мало знайомих з європейським законодавством, та тих, хто не є європейцями, але які, з ділових або академічних причин, мають справу з Європою і повинні мати уявлення про засади європейського податкового законодавства.

Автори слушно зазначають, що податкове право ЄС займає місце між національним податковим правом і міжнародним податковим правом. Податкові питання знаходяться як в компетенції ЄС, так і в компетенції держав-членів. До компетенції ЄС у сфері податків, які безпосередньо впливають на функціонування єдиного ринку, входять, наприклад, податок на додану вартість (ПДВ) і акцизи. При цьому національні уряди збергли відповідальність за прямі податки, до яких відносять податок на доходи фізичних осіб та податок на доходи компаній.

У роботі зазначається, що на цей час до складу податкової системи ЄС входять такі види податків, встановлені на території держав ЄС: непрямі податки (ПДВ, акцизи і мита), прямі податки (прибутковий податок та ін.), а також внески на соціальну безпеку.

Беззаперечною є думка авторів про те, що міжнародні зобов'язання і національне податкове законодавство держав-членів не повинні порушувати положень податкового права ЄС. Збереження певної самостійності держав-членів у сфері оподаткування вимагає відповідності національним податковим системам загальної економічної політики ЄС. Досягненню цієї мети служить процес гармонізації в Європі, спрямований на створення відносно однакових податкових умов для бізнесу в межах європейського ринку. Це досягається за рахунок впровадження і підтримки фіскального нейтралітету, тобто рівного з податкової точки зору ставлення до вітчизняних товарів і товарів, що імпортуються з інших держав-учасників.

Особливістю п'ятого видання є покращений аналіз наслідків Хартії основних свобод Європейського Союзу для прямих податків. У роботі було істотно переглянуто структуру і зміст розділів про основні свободи і державну допомогу. Крім того, у роботі оновлено всі розділи, включаючи численні зміни, що стосуються взаємодопомоги в податкових питаннях, включено абсолютно новий розділ про директиву щодо уникнення опо-

© Т.Ю. Тарасевич, 2019

* Рецензія на кн.: *Introduction to European Tax Law: Direct Taxation. Fifth edition. «Linde». 2018*

даткування (так званий АТАД), а також доповнено розділ про врегулювання суперечок аналізом нових Директив ЄС про арбітраж. Метою Директив є встановлення вимог, застосовних до організацій колективного управління, з метою забезпечення високих стандартів врядування, фінансового управління, прозорості та звітності. Проте, як наголошують автори монографії, це не повинно перешкоджати державам-членам підтримувати або встановлювати щодо заснованих на їхній території організацій колективного управління суворіші стандарти, ніж ті, які встановлені у Директивах, за умови, що такі суворіші стандарти не суперечать законодавству ЄС.

Автори аргументовано зазначають, що розвиток податкового права ЄС знаходиться в руслі загальної податкової політики союзу, яка спрямована на те, щоб податкові правила не порушували вільне пересування товарів, осіб, послуг і капіталів і щоб таке вільне пересування не створювало можливостей для ухилення від податків. Правила, створені в рамках такої політики, існують для забезпечення рівного функціонування єдиного ринку товарів і послуг, а також для збереження за кожним членом ЄС справедливої частки податкових доходів. У рецензованій роботі звертається увага на таке: незважаючи на той факт, що податкова політика не виділена в Договорі про функціонування ЄС як окремий напрям, в даний час вона є однією з найважливіших складових як внутрішньої, так і зовнішньої політики ЄС.

Резюмуючи зазначимо, що праця «Введення в європейське податкове право: пряме оподаткування» (п'яте видання), завдяки оновленому змісту стане незамінним помічником навіть для найбільш досвідчених європейських експертів у галузі прямого податкового права.